

Çift kültürlü, çift ülkeli olmak

ÜZERİNDE düşünülmesi gereken, tartışmalara kaynak olacak bir kitap okudum.

“Almanya-Türkiye / İnsanlar ve Hikâyeleri”

Almanya’da yaşayan Türkler ile Türkiye’de yaşayan Almanların durumlarını yorumlayan, kültürel gelgitleri değerlendiren konuşmalardan oluşan bir kitap.

Fotoğraflar, biyografiler de okunma zevkini artırıyor.

Bu kitaptan bazı sonuçları çıkarmak mümkün.

İlk dikkatimi çeken saptamaları şöyle özetleyebilirim:

* Almanya’daki hoşgörü ortamı, bireysel özgürlüklerin sınırsızlığı, eğitim olanaklarının bulunabilmesi, çokkültürlülüğün dünyaya açılmayı sağlaması...

* Düzenin, sistemin kişiye verdiği güven ve rahatlık.

Orada doğanlar, küçük yaşta oraya okumaya gidenler, orada okuyup meslek sahibi olanlar... Bu grup entegrasyon zorluğu çekmiyor.

Günümüzde, hangi ülkede öğrenim görürlerse görsünler, yeni kuşak kendini çoğu zaman bir dünya vatandaşı olarak görüyor. O zaman da uyum sorunu diye bir sorun yaşanmıyor.

Almanya’ya sonradan gidenlerin o toplumda entegrasyon oranı ile orada doğanların entegrasyon oranı arasında epey bir fark var.

Onların Türkiye’yi tanımalarından sonraki düşünceleri genelde olumlu, hele aile ona kendi ülkesinin kültürünü, yaşama biçimini de sunmuşsa, kaynaşma daha kolay gerçekleşiyor.

* * *

TÜRKİYE’de yaşayan Almanların, buraya gelişlerini çoğunlukla rastlantılar yönlendiriyor.

Ya bir meslek gezisiyle İstanbul’a veya başka bir kente gelmişler, beğenmişler ve burada kalmaya karar vermişler. Aşk evlilikleri de burada kalışın önemli nedenlerinden biri.

Yaratıcı işler yapıyorlar Türkiye’de.

Kendilerine iş alanı yaratıyorlar.

Almanya’da çalışan Türklerin bir bölümü de uyum kurumlarında çalışıyorlar.

İki ülkenin insanlarının farklılıklarını bir noktada buluşturmayı amaçlıyorlar.

Türkiye’yi seçen Almanlar, gene Almanya’ya gidip geliyorlar, bağlarını koparmıyorlar.

Almanya’da yaşayan Türklerin bir bölümü, emekliliklerinde, yıllar sonra ülkelerine, kentlerine dönüyorlar.

Üçüncü kuşak zaman zaman burada okumaya, araştırmalar yapmaya geldiklerinde, Türkiye’yi tanıyorlar. Kalanlar da var. Ama iki ülkeli olmayı tercih ediyorlar.

1970’lerden beri Almanya’ya gidip geldiğimden, kültürel ilişkiler başta olmak üzere, iki toplum insanının bir arada yaşayabildiği kanısına vardım. Sanat dünyasından örneklerin çokluğu, sanatçıların bu ilişkiyi daha rahat kurduğunu da kanıtlıyor.

* * *

KİTAPTAN birkaç örnek vermeli.

Aylin Aykut, Psikolog, Berlin: Bence tam anlamıyla entegrasyon sağlamış biriyim. Ne de olsa annem entegrasyon vekili; ayrıca müthiş mantı yapıyor.

Cengiz Dicleli, Profesör, Konstanz: Kişisel uyum sağlayıp sağlayamadığımı algılayamıyorum. Tıpkı düzgün çalışan bir kalbi veya üzerinize tam oturan kıyafeti fark etmediğiniz gibi. Sanırım her zaman uyumlu oldum.

Ergin Atlıhan, Yazar, Frankfurt: Almanya bana çok şey kattı. İstanbul asıllı olmam da kişisel kimlik arayışımın erken meyve vermesini sağladı.

Andreas Scheuregger, Aşçıbaşı, İstanbul: Beni İstanbul'a getiren aşçılığa tutkuyla bağlılığım. Barbara Kallasch, Rahibe-Yönetici, Antakya: Bu kilisede sürdürdüğüm etkinlikler, benim yaşama amacım. Türkiye'de mutluyum.

* * *

BELGESEL denilebilecek bir çalışma.
Türkiye-Almanya ilişkileri konusunda yararlı bir kitap.

Hazırlayanlar: Fotoğraf, Andrea Künzig-Levent Özçelik. Röportajlar, Wilma Elles, Sonja Schaudt, Sabine Küper-Büsch.
Yayınlayan: Almanya Federal Cumhuriyeti Büyükelçiliği.